

En gammel Zeiss-Ikon Ikophot
lysmåler. Føleren sidder bag
glasset til højre.

[Blænde](#), [lukkerhastighed](#) og [ISO](#) hænger sammen. Dette er omtalt i artiklen om eksponering, og her skal vi se på et meget illustrativt eksempel.

En gammel lysmåler

På billedet til højre ser du en gammel analog lysmåler, som er fra før den tid, da der ikke var indbygget i kameraet.

Den er i øvrigt baseret på en selen-celle, som giver strøm fra sig, når den belyses, og på den måde fungerer den uden batteri.

Hvordan bruges den?

På billedet er lysmåleren indstillet på 100 ASA (svarer til ISO).

For at finde ud af hvilken blænde og hvilken lukkertid kameraet skal indstilles på, drejer man på den yderste ring indtil den hvide ring falder sammen med pilen.

Se næste billede.

Når viseren og den lille hvide ring falder sammen, kan man aflæse hvilke blænde- og lukkertal, der giver korrekt eksponering.

Fx kan man bruge 2 sekunder og f/22, 1/8 sekund og f/5,6 eller 1/30 og f/2,8. Alle kombinationer vil slippe den samme mængde lys ind.

Skal man tage et billede uden stativ, er det ønskeligt at bruge en kortere lukkertid – fx 1/125.

Det kan man klare ved at ændre ISO'en.

Se næste billede.

Her er ISO (ASA) indstillet på 800.

Kigger man på de to skalaer til venstre, kan man se at 1/125 svarer til f/4.

Man kan også bruge fx 1/250 og f/2,8.

Viseren indikerer mængden af lys. Når man drejer på den yderste ring, flyttes den lille hvide ring.

Den hvide ring dækker pilen.

Her er ISO (ASA) indstillet på 800.

Da man brugte film

Da man brugte film, havde hver film en bestemt følsomhed – fx 100 ISO (som blev kaldt ASA dengang).

Man var dermed låst til denne ISO på hele filmen, og man kunne dermed kun justere lukker og blændeåbning.

I dag er det nemmere, da ISO kan ændres fra billede til billede, og kameraautomatikken finder automatisk et passende kompromis mellem de tre faktorer.

✖ Er man ikke tilfreds med automatikken, kan man bruge manuelle eller halvmanuelle indstillinger og her er det godt at kende til sammenhængen mellem lukkerhastighed, blænde og ISO.

- [Share on Facebook \(Opens in new window\) Facebook](#)
- [Share on Pinterest \(Opens in new window\) Pinterest](#)